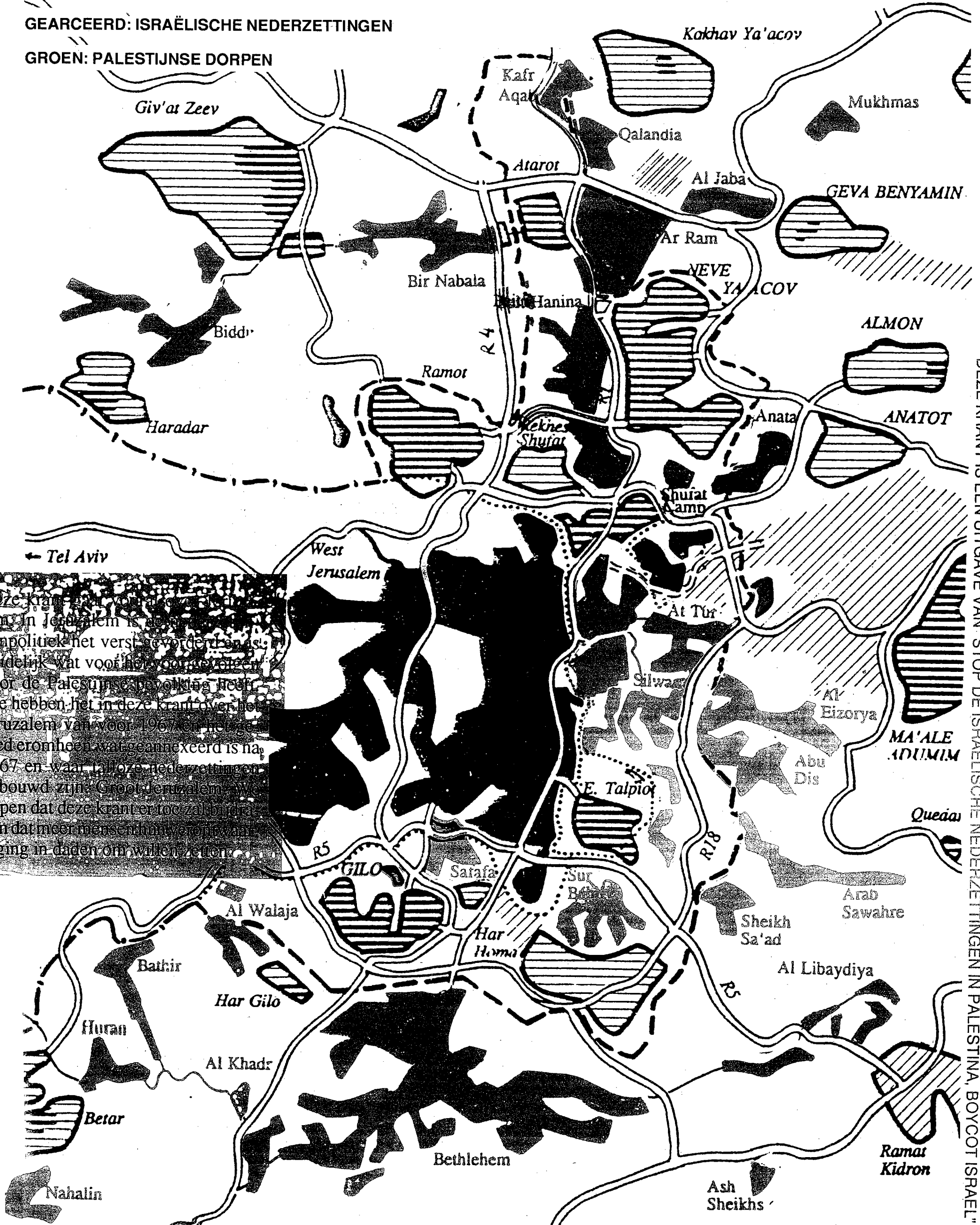

JERUZAZALEM

GEARCEERD: ISRAËLISCHE NEDERZETTINGEN

GROEN: PALESTIJNSE DORPEN

Deze krant gaat voort met de...
 In Jeruzalem is de...
 genpolitiek het vers...
 duidelijk wat voor het...
 voor de Palestijnse bevolking heeft...
 We hebben het in deze krant over het...
 Jeruzalem van voor 1967 en het ge...
 gebied eromheen wat geannexeerd is na...
 1967 en waar talloze nederzettingen...
 gebouwd zijn. Groot Jeruzalem. We...
 hopen dat deze krant er toe zal bijdra...
 gen dat meer mensen hunne vooruitgan...
 diging in daden om willen zetten.

DEZE KRANT IS EEN UITGAVE VAN "STOP DE ISRAËLISCHE NEDERZETTINGEN IN PALESTINA, BOYCOT ISRAËL"

JERUZALEM

GEARCEERD: ISRAËLISCHE NEDERZETTINGEN

GROEN: PALESTIJNSE DORPEN

Deze krant gaat vooral over Jeruzalem. In Jeruzalem is de nederzettingenpolitiek het verst gevorderd en is duidelijk wat voor het voor gevolgen voor de Palestijnse bevolking heeft. We hebben het in deze krant over het Jeruzalem van voor 1967 en het gebied eromheen wat geannexeerd is na 1967 en waar talloze nederzettingen gebouwd zijn: Groot Jeruzalem. We hopen dat deze krant er toe zal bijdragen dat meer mensen hun verontwaardiging in daden om willen zetten.

DEZE KRANT IS EEN UITGAVE VAN "STOP DE ISRAËLISCHE NEDERZETTINGEN IN PALESTINA, BOYCOT ISRAËEL"

PERSPEKTIEF?

Onderstaand stuk is een visie van ons, de initiatiefgroep 'Stop Israëlische nederzettingen in Palestina; boycot Israël', op de huidige ontwikkelingen wat betreft het Palestijns-Israëlisch conflict.

Colofon

Deze krant is uitgegeven ter ondersteuning van de campagne "Stop Israëlische nederzettingen in Palestina, Boycot Israël". De krant is een uitgave van het Autonom info/axie Centrum en is een vervolg op de krant die vorig jaar is uitgegeven. Het Autonom info/axie Centrum bestaat uit mensen die het belangrijk vinden dat er een onafhankelijk, radicaal geluid te horen valt in de maatschappij. Dit willen we o.a. bereiken door het uitgeven van publicaties en het voeren van acties. De nadruk in het werk ligt daarbij vooral op het Midden Oosten, racisme en vluchtelingenpolitiek.

Via deze krant willen we informatie geven over de Israëlische plannen in en rondom Jeruzalem. We hopen dat deze informatie mensen er toe beweegt Initiatief te nemen en wat tegen de nederzettingenpolitiek te gaan ondernemen. Voor de artikelen in de krant is veelvuldig gebruik gemaakt van Palestijnse en Israëlische bladen, kranten en andere uitgaven. Speciale dank gaat uit naar het Palestine Geographical Research and Information Center (PALGRIC) voor informatie en kaartjes. De krant heeft een oplage van 12.000, wordt gratis verspreid en als bijlage meegeleverd met NN nr. 115, Konfrontatie nr. 13 en Soemoed nr. 4. De krant kan besteld worden op onderstaand adres.

**Autonom info/axie Centrum
Kinkerstraat 48hs
1053 DX Amsterdam
tel. 020 - 6126172
fax 020 - 6168967**

Inhoudsopgave

blz. 2/3: perspectief ? de strijd gaat door!
blz. 4 : oost west, thuis.....?
blz. 5 : de zachte dood van een stad
blz. 6/7: nederzettingenbouw rond Jeruzalem
blz. 8 : stad van vrede

Deze krant is gratis maar heeft natuurlijk wel geld gekost. Een ieder die na lezing zijn/haar waardering wil omzetten in een financiële bijdrage wordt verzocht dit over te maken op giro 6131418 van Stichting Afval te Amsterdam o.v.v. Jeruzalem krant.

Deze krant gaat over Jeruzalem: de geschiedenis van deze stad, de veranderingen die er plaats hebben gevonden sinds Israël Oost-Jeruzalem bezet houdt en de nederzettingen die door Israël rond Jeruzalem gebouwd zijn. Jeruzalem zal, als er serieuze vredesonderhandelingen komen, een van de moeilijkste punten binnen die onderhandelingen zijn. Israël wil het geannexeerde deel van Jeruzalem en de geannexeerde gebieden eromheen onder geen beding ter discussie stellen. Israël beschouwt Jeruzalem als de ongedeelde hoofdstad van de joodse staat Israël. Maar voor de Palestijnen is Jeruzalem altijd de (culturele, politieke en religieuze) hoofdstad geweest. Naast de betekenis die de stad heeft voor joden, is Jeruzalem evengoed voor christenen en moslims een belangrijke religieus centrum. De Palestijnen zullen daarom Oost-Jeruzalem als hoofdstad willen behouden of een internationale status willen voor geheel Jeruzalem. Om dit te voorkomen ligt bij Jeruzalem het zwaartepunt van de nederzettingenpolitiek van Israël. Vooral de laatste 2 jaar is het tempo van de nederzettingenbouw behoorlijk opgevoerd. Nergens wordt op zo'n grote schaal gebouwd en wordt er zo hard gewerkt aan een voldongen feiten politiek.

De sterke positie van Israël

Dat dit zo makkelijk kan gebeuren heeft alles te maken met de sterke positie die Israël internationaal nog steeds heeft, tegenover de zwakke positie van de Palestijnen. Israël is weliswaar het laatste jaar meer onder druk gezet om te stoppen met haar nederzettingenpolitiek, toch heeft dit nog steeds niet geleid tot serieuze sancties. Er liggen al 25 jaar lang (veiligheidsraad)-resoluties liggen waarin Israël veroordeeld wordt, maar die hebben tot nu toe geen enkel nadeel voor Israël betekend, omdat ze niet geëffectueerd zijn. Israël ziet geen enkele reden om niet door te gaan met de nederzettingenbouw rond en in Jeruzalem. Ook de Arbeiderspartij wil alleen in een deel van de bezette gebieden stoppen met de nederzettingenbouw. Oost-Jeruzalem wordt sowieso niet als bezet gebied beschouwd. Het belangrijkste waar de Verenigde Staten en de Westerse landen in geïnteresseerd zijn is in het Midden Oosten een rust te creëren tussen Israël en de Arabische staten. De druk op Israël heeft dus weinig te maken met de overweging dat het Palestijnse volk onrecht wordt aangedaan.

De zwakke positie van de Palestijnen

De Palestijnen zelf staan er zeer zwak voor: ze zijn geen militaire macht van betekenis, voeren geen gewapende strijd en de Intifadah is al lang geen faktor van betekenis meer. Deels is dit ook te wijten aan de PLO zelf. De verschillende fracties houden zich nog steeds te veel met partijpolitiek bezig in plaats van dat er gezamenlijk sterke (politieke) structuren zijn opgebouwd in de bezette gebieden waar de bevolking vertrouwen in kan hebben. Ook wordt er teveel gebaseerd op een Arabisch nationalisme en bij links op verouderde anti-imperialistische theorieën. Zo hebben we bij Saddam Hoessein gezien dat het feit dat het om een Arabisch land ging dat zich 'anti-imperialistisch' opstelde belangrijker werd gevonden dan dat wat Saddam Hoessein al tientallen jaren zijn eigen bevolking aandoet. Dit staat los van de terechte kritiek op deze Golfoorlog en op de smerige rol van de VS hierin. In het verleden is de PLO vaak de speelbal van de diverse Arabische machthebbers geweest en heeft zelf dit spel gretig meegespeeld. De strijd in de bezette gebieden richt zich steeds meer naar binnen toe door het vermoorden van collaborateurs en het optreden van Israëlische doodskaders. Stakingen enz. vinden voor een deel niet meer vrijwillig plaats maar worden afgedwongen. Beide zorgen voor angstgevoelens onder de Palestijnse bevolking en hebben een verlamdend effect. Zeker de Israëlische doodskaders zullen bedoeld zijn om onrust te zaaien, onzekerheid te laten toenemen en verdeeldheid aan te wakkeren. Naast het direkt uitschakelen van leidinggevende figuren is deze psychologische oorlog zeker zo belangrijk. Het enige waar de PLO zich momenteel op richt is de strijd in het internationale lobbycircuit en de publieke opinie. Deze publieke opinie kan van belang zijn. De automatische solidariteit voor Israël is bij steeds meer mensen omgeslagen in vertwijfeling. Steeds meer mensen zien wat Israël in werkelijkheid doet. Dit kan op de langere duur gaan leiden tot publieke druk en de vraag om sancties.

Anti-Arabische gevoelens

Israël zal er alles aan doen om terrein dat de afgelopen jaren verloren is terug te winnen. Dit gebeurt voornamelijk door in te spelen op pro-Israël gevoelens en anti-Arabische gevoelens. Dit

wordt geprobeerd op twee manieren, die niet geheel los van elkaar staan:

1. uitlokking van confrontaties met buurlanden
 2. het zich opwerpen als Westers land met democratische waarden tegen het islamitisch fundamentalisme.
- Israël heeft meer aan een oorlogsverhouding met haar buurlanden dan aan vrede. Alleen in een oorlogsverhouding is het mogelijk geweest de bezette gebieden 25 jaar vast te houden. En dit doel, inlijving van de bezette gebieden (in ieder geval een belangrijk deel ervan), staat al lange tijd voorop. Wanneer er vrede gesloten moet worden zal dit altijd ten koste gaan van deze gebieden. Tot voor kort zag de publieke opinie het conflict als een conflict tussen een klein, goed bedoelend landje tegenover een agressieve Arabische wereld. Dit beeld is veranderd. Het nog langer bezet houden van de gebieden wordt steeds meer in twijfel getrokken. Dit is een van de redenen voor Israël om haar nederzettingenbeleid sterk op te voeren, zodat de wereld met voldongen feiten te maken krijgt. Om het vijandsbeeld van de Arabische wereld weer te versterken probeert Israël, door onder andere aanvallen in Zuid-Libanon, confrontaties uit te lokken. Deze aanvallen worden goedgepraat met vooroordelen en racistische denkbeelden over 'de islamieten' en 'de fundamentalisten'. Deze denkbeelden sluiten mooi aan bij hoe er in het Westen en de VS over gedacht wordt. Dit brengt ons bij het tweede punt. Na het uiteenvallen van het Oostblok en de Sovjet-Unie is er de behoefte gekomen aan een nieuw vijandsbeeld. Het voert in dit stuk te ver uit te leggen waarom deze behoefte er is. Duidelijk is dat er alles aan gedaan wordt om het islamitisch fundamentalisme als grote bedreiging voor onze samenleving en haar 'democratische waarden' voor te stellen. Daarbij wordt al gauw alles wat islamitisch is op een grote hoop gegooid. Dit gebeurt zowel binnen de westerse landen tegenover migranten en vluchtelingen, als naar buiten toe. Israël werpt zich op als vertegenwoordiger van onze cultuur en 'democratische waarden' tegenover een ondemocratisch en oprukkend fundamentalisme.

Destabilisatie

In dit licht is het niet zo verwonderlijk dat Israël Hamas, een islamitisch-fundamentalistische Palestijnse beweging, weinig in de weg legt. Israël kan de Hamas-beweging goed gebruiken om de strijd voort te zetten en aan de legitieme rechten van de Palestijnen af-

breuk te doen. Natuurlijk moet deze beweging wel controleerbaar blijven. We moeten bedenken dat Israël een van de landen is met een uitstekend ontwikkelde geheime dienst. Israël is ook talloze malen betrokken geweest bij de bestrijding van verzetsgroepen in andere landen. Bekend is onder andere de opleiding van contra's in Midden-Amerika. Een belangrijke taktiek bij de bestrijding van 'de vijand' is altijd verdeeldheid zaaien. Het is Israël nog steeds niet gelukt om de PLO te splitsen. Hamas maakt echter geen deel uit van de PLO en kan zo prima gebruikt worden om het Palestijnse volk onderling te verdelen. Deze taktiek, samen met het optreden van doodskaders, moeten we zien als een destabiliseringsoorlog zoals die vooral door de VS in veel landen gehanteerd is. Solidariteit met het Palestijnse volk kan door veel mensen een stuk moeilijker worden opgebracht als dit uitgelegd zal gaan worden als solidariteit met fundamentalistische moslims.

Opbouwen van verzet

De 'vredeskonferentie' heeft tot nu toe weinig opgeleverd. Israël heeft er alles aan gedaan om het 'vredesproces' op de lange baan te schuiven of te laten mislukken; in ieder geval tot de bezette gebieden zijn volgebouwd en er sprake is van voldongen feiten. Het enige wat Palestijnen kunnen bereiken en wat ze inmiddels bereikt hebben, is een internationaal platform te hebben om te spreken, geloofwaardig over te komen, en het politieke verlies van de Golfoorlog goed te maken. Verder zit er voorlopig niets meer in. Zeker niet als dit niet gepaard gaat met actief verzet in de bezette gebieden en actieve steun in landen als het onze.

We denken dat het hoog tijd is dat er vanuit de PLO gezamenlijk met alle fracties er alles aan gedaan wordt om het verzet in de bezette gebieden weer op te bouwen. De (eventueel gewapende) strijd zal zich alleen moeten richten op de nederzettingen en het 'bevrijden' van de bezette gebieden. Acties in Israël zelf lijken ons een slechte zaak. Er moet voor worden gezorgd worden dat het Westen wel in moet grijpen (met bijvoorbeeld sancties). Dit zal alleen gebeuren als de zaak uit de hand loopt. Actief verzet is ook bijna het enige middel waarmee de Palestijnen hun onderhandelingspositie kunnen versterken. Wanneer dit niet gebeurt zal de wereld rustig afwachten.

DE STRIJD GAAT DOOR!

Arbeiderspartij

Met de Arbeiderspartij aan de macht zal er niet zo veel veranderen. De Arbeiderspartij heeft al verklaard het geannexeerde deel van Jeruzalem absoluut niet op te willen geven en ook delen van de Westbank (Jordaan vallei) niet. Verder zal ook het 7 sterren plan verder uitgevoerd worden. Dit plan, ontwikkeld door Sharon, houdt in dat er op de groene lijn 7 groeisteden gebouwd worden. Na verloop van tijd zullen die zich ook gaan uitbreiden over de groene lijn heen. Deze lijn zal daardoor vervagen. De gebieden langs de groene lijn die nu vooral door Palestijnen bewoond worden zullen hun samenhang verliezen. Het plan zal tevens zorgen voor een verbinding tussen Israëlische nederzettingen op de Westelijke Jordanoever en Israëlische dorpen binnen de groene lijn. Omdat dit 7 sterren plan net binnen de groene lijn ligt, zal niemand er bezwaar tegen hebben. Sterker nog, er zal veel steun voor zijn omdat het opvang betekend voor veel immigranten in Israël zelf. Toch is het een onlosmakend onderdeel van de nederzettingen politiek. De praktijk zal dan ook zijn dat de Arbeiderspartij het karwei afmaakt dat de Likud begonnen is. De konsekwentie voor Israël van gedeeltelijke annexatie en beperkte autonomie voor Palestijnen is dat Israël steeds meer een apartheidstaat wordt met een racistische politiek. Het kan ook niet anders als het fundament van de staat Israël het joodse karakter is, met allerlei voorrechten voor de joodse bevolkingsgroep, terwijl er een paar miljoen christelijke en islamitische Palestijnen wonen, die die voorrechten niet hebben.

Sowieso is de Arbeiderspartij verantwoordelijk voor de eerste nederzettingen. De Arbeiderspartij zal er alles aan doen om, door zich iets flexibeler op te stellen dan Likud, de druk van de ketel te halen zodat sancties van de baan zijn en de kredietgaranties afgegeven worden. Het is enigszins te vergelijken met wat in Zuid-Afrika gebeurd is. Ook daar zijn veel sancties opgeheven terwijl er voor de gemiddelde zwarte Zuid-Afrikaan niets veranderd is. Natuurlijk is er door het aan de macht komen van de Arbeiderspartij wel enige ruimte gekomen. Daarom is het juist nu noodzakelijk om de druk op te voeren om met alle nederzettingen te stoppen.

De VS en hun belangen

Het is triest om te zien dat de enigen die daadwerkelijk iets gedaan hebben, ook al is het misschien alleen symbolisch, de VS zijn. Zij hebben in ieder geval de kredietgaranties opgeschort. Dit natuurlijk niet uit solidariteit met de Palestijnen maar uit weloverwogen strategische overwegingen. De VS willen voorlopig rust in het

Midden Oosten, en ook de enorme uitgaven die nodig zijn om Israël overeind te houden zullen een rol spelen. Het belangrijkste voor de VS is dat Israël en Syrië vrede sluiten. Waar de VS in ieder geval geen belang bij hebben is een democratische Palestijnse staat die opkomt voor de belangen van haar bevolking. Dit kan een uitstraling hebben naar andere Arabische landen. De belangen van deze bevokingen zijn nu eenmaal andere dan die van de VS. Ook voor Israël is er belang bij een vergelijk met Syrië, en niet alleen omdat Syrië militair een bedreiging zou kunnen zijn. Israël kampt met een enorm watergebrek. Nu haalt Israël nog een deel van het benodigde water uit de bezette gebieden, maar het is de vraag in hoeverre dit in de toekomst mogelijk blijft. Een van de meer duurzame oplossingen zou zijn water van Turkije te krijgen, dat een water-

maken als bij de Golfoorlog. Een hoop groepen wisten tijdens de oorlog geen stelling te nemen tegen de oorlog. Een half jaar later werd toegegeven dat dit wel had moeten gebeuren.

Het afgelopen jaar is er met betrekking tot Israël niet duidelijk stelling genomen, en in ieder geval zijn er geen konsekwenties aan verbonden. Onze oproep tot een boycotcampagne ging velen te ver, maar er stond niet veel tegenover. Wel zijn er campagnes als 'Plant een boom'. Naar ons idee bestaan er, als het zo nog een jaar doorgaat, eigenlijk geen bezette gebieden meer (misschien op de Gazastrook na) maar zijn de gebieden een onlosmakelijk onderdeel van Israël geworden met enkele thuislanden voor Palestijnen. In wezen is dit ook wat de Arbeiderspartij wil: aan een deel van de Palestijnse gebieden autonomie aanbieden (thuislan-

gaat doen. (Op zich is dit zo duidelijk als wat en is er weinig reden tot optimisme). Inmiddels is dan wel weer een jaar verloren gegaan. Een jaar dat zeker niet voor Israël verloren zal gaan. Zo staan er bijvoorbeeld ruim 10.000 woningen leeg in nederzettingen in de bezette gebieden. Rabin kan wel zeggen dat er geen nieuwe nederzettingen gebouwd gaan worden, tegelijkertijd zal echter, om de lege woningen vol te krijgen, het aantal kolonisten in de bezette gebieden toenemen. Maar ook al lukt het Israël om (een deel van) de gebieden (voorlopig) in te lijven dan zal, zoals al eerder opgemerkt, Israël steeds verder afglijden naar een racistische staat, een apartheidstaat die konstant een paar miljoen Palestijnen zal moeten onderdrukken om haar karakter overeind te houden. Israël zal er alles aan doen om zo veel mogelijk Palestijnen te verdrijven

Opvallend is dat deze personen en groepen geen enkel argument hebben om de nederzettingenpolitiek goed te praten of de oproep voor sancties te ontcrachten. Wel vervielen ze in goedkope verdachtmakingen van anti-semitisme aan ons adres. Hierop hebben we in diverse dagbladen en periodieken met steekhoudende argumenten gereageerd. Het is ons echter niet gelukt om meer groepen te bewegen tot een oproep voor sancties over te gaan in welke vorm dan ook. We willen de komende tijd doorgaan met het voeren van acties en hopen dat meer groepen duidelijk stelling gaan nemen. We willen ons blijven richten op de nederzettingenpolitiek. Het is belangrijk om de druk verder op te voeren totdat de bouw van nederzettingen volledig gestaakt wordt, dus ook in Oost-Jeruzalem. Deze politiek maakt het meest duidelijk hoe allerlei

overschot heeft. Deze watertoevoer zal dan wel door Syrië moeten lopen. Dit waterprobleem is een tijdbom onder het Midden-Oosten en zou voor Israël een reden kunnen zijn om een oorlog met Syrië te beginnen.

Is het te laat?

Iedereen die de afgelopen tijd in de bezette gebieden geweest is verteld hetzelfde: het is een aflopende zaak, binnen korte tijd zijn de gebieden volgebouwd met nederzettingen.

Israël voelt wel aan dat de druk steeds groter wordt om in ieder geval te stoppen met haar nederzettingenpolitiek. De afgelopen twee jaar is er op ongekende wijze gebouwd in de bezette gebieden. Een half jaar geleden toen wij de eerste krant uitbrachten zeiden we dat als er niet snel iets gebeurde het te laat zou zijn. Nu zien we dat wat het betreft Jeruzalem eigenlijk al te laat is. Dit geldt ook voor delen van de Westelijke Jordanoever. We schreven ook dat groepen die solidair zijn met het Palestijnse volk dreigen dezelfde fout te

den), en Oost-Jeruzalem, de gebieden hier direkt omheen en de vruchtbare Jordaanvallei bij Israël inlijven. Zo hebben de Palestijnen geen eigen staat, maar ook geen kiesrecht in Israël.

Vredesgroepen en andere groepen die wel solidair zijn met de Palestijnen durven nog steeds niet hardop te roepen dat het tijd is voor sancties en dat we deze sancties niet moeten vragen maar er zelf mee moeten beginnen. We stellen niet dat als dit gebeurt er snel iets gaat veranderen. Het is het enige is waar Israël wel naar zal moeten luisteren, aangezien Israël totaal afhankelijk is van financiële hulp en export naar de VS en Europa. Elke andere manier is al geprobeerd en heeft totaal geen effect. Wat er nu plaats vindt is een race tegen de klok die door Israël al voor zo'n 80% gewonnen is.

Het lijkt erop dat veel groepen in Nederland zich laten weerhouden om nu in actie te komen; eerst doordat men de vredesconferentie wou afwachten, daarna vanwege de verkiezingen in Israël, en we vrezen dat er weer afgewacht wordt op wat de Arbeiderspartij

door ze geen werk te geven, geen voedsel, geen huizen, geen leefruimte en een konstante repressie. De strijd gaat in ieder geval ook door voor een werkelijk democratisch Israël, een Israël waar democratie en gelijke rechten voor alle bevolkingsgroepen op de eerste plaats komen en niet een exclusief joods karakter, waaraan allerlei rechten ontleend worden die voor een zeer grote minderheid onbereikbaar zijn.

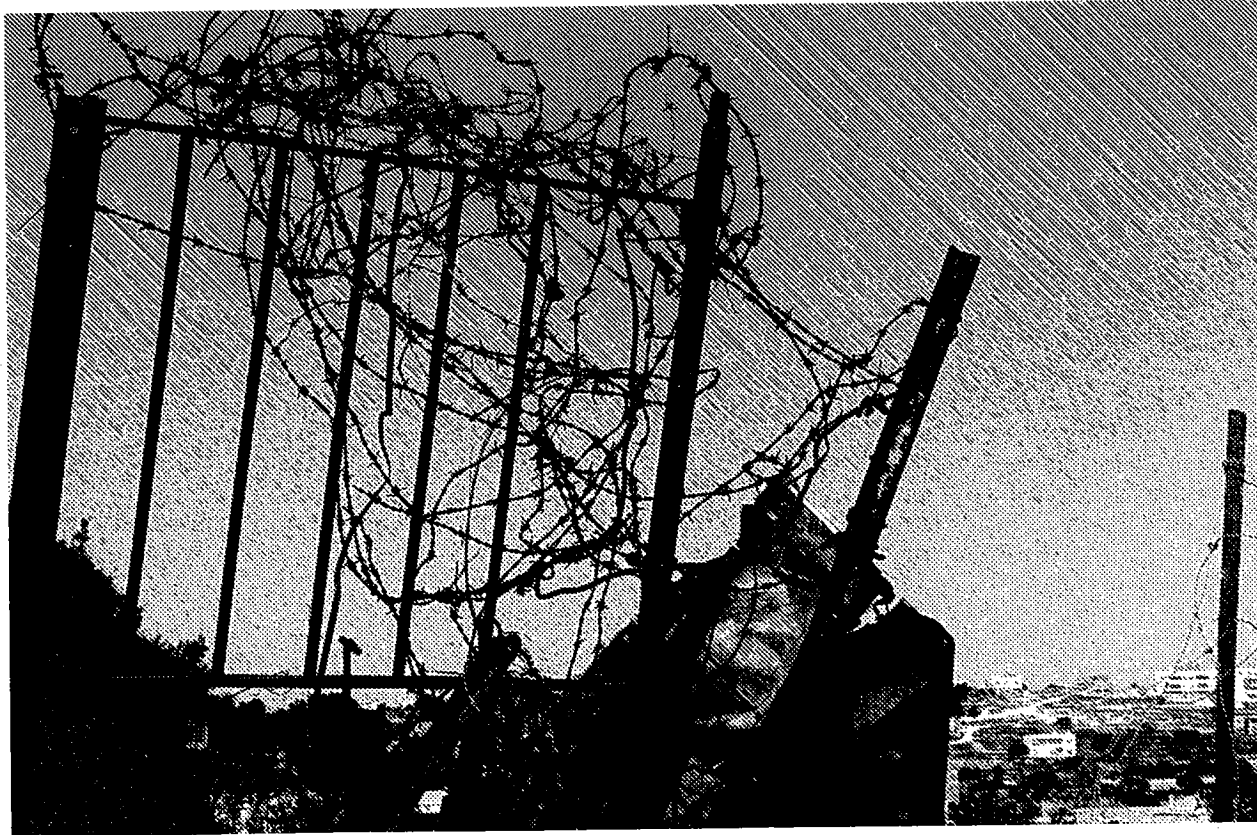
Verdere acties in Nederland

Het afgelopen halfjaar hebben wij verschillende acties gevoerd: een aantal tegen de verkoop van Israëlische producten, tegen de nederzetting het Hollanddorp en een keer bij een reisburo. Enig succes hebben we wel gehad; de HEMA is gestopt met de verkoop van Golanwijn, er is veel publiciteit geweest rond het Hollanddorp en de geldinzamelingsactie van Christenen voor Israël (deze geldinzamelingsactie dreigt te mislukken). Verder is het gelukt de pro-Israël lobby uit de tent te lokken.

(mensen) rechten overtreden worden en hoe Israël steeds meer een apartheidstaat wordt en steeds minder een democratie. Het feit dat het er slecht voor staat voor de Palestijnen is nog geen reden om niet door te gaan met ook hier voor hun rechten op te komen. Vooral het Westen is een belangrijke veroorzaker van de problemen. Ten eerste zijn vooral hier de joden op meedogeloze wijze vervolgd. Voor de tweede WO gingen de grenzen dicht voor de vele vluchtelingen uit Duitsland. In plaats van de hand in eigen boezem te steken was iedereen al lang blij dat er na de oorlog de mogelijkheid was om de emigratie te steunen en de staat Israël mogelijk te maken. Mogelijk te maken in een "derde wereldland" waar toch alleen maar wat Arabische 'inboorlingen' woonden.

Ten tweede heeft Israël altijd een strategisch belangrijke functie voor het Westen gehad. Israël heeft sinds 1948 gefunctioneerd als een westerse politieagent in het Midden-Oosten en is tot nu toe altijd gesteund door het Westen. De Palestijnen zijn hiervoor opgeofferd. Het wordt hoog tijd dat het Westen gedwongen wordt ook zijn verantwoordelijk te nemen ten aanzien van het Palestijnse volk.

OOST WEST, THUIS.....?

Jeruzalem, waar de heilige gedenkplaatsen van de islam, het christendom en het jodendom zijn gevestigd, is niet alleen een bron van inspiratie voor vele geschiedschrijvers geweest. Het is ook een stad met een zeer omstreden status.

De ontwikkelingen in en rondom Jeruzalem worden de laatste tientallen jaren bepaald door de claim die Israël op de stad legt als zou het een exclusief joodse stad zijn. Voor die exclusiviteit wordt een beroep gedaan op 'de historie', die de claim zou rechtvaardigen. Uit de geschiedenis van de stad en haar inwoners blijkt echter dat het niet rechtvaardig is de stad voor één specifieke bevolkingsgroep op te eisen.

Het zijn de Jebusieten, een zijtak van de Kanaänieten, geweest die Jeruzalem omstreeks 4000 - 3000 jaar voor Chr. hebben gesticht. De Arabieren in het mandaatgebied Palestina stammen o.a. van deze Kanaänieten af. De naam Palestina stamt af van de Filistijnen, een groep mensen die 1200 voor Chr. uit Kreta en andere Aegeïsche eilanden werden verdreven. Zij vestigden zich in de kuststrook langs de Middellandse Zee in het gebied tussen het tegenwoordige Jaffa en Gaza. Jeruzalem werd in het jaar 1000 voor Chr. veroverd door de Israëlieten. Het koninkrijk dat vervolgens onder David en Salomon gesticht werd, bestond 70 jaar. Daarna werden de Israëlieten verdreven uit het gebied. Een kleine groep van hen bleef echter in Jeruzalem wonen. In het jaar 638 na Chr. veroverden de Arabieren het gebied en begon de islamitische overheersing die eindigde met de val van het Ottomaanse rijk aan het begin van de Eerste Wereldoorlog. Palestina werd Brits mandaatgebied, en zowel aan joden als Palestijnen werden toezeggingen gedaan over de toekomst van het gebied. De spanningen in het mandaatgebied Palestina liepen daarna alleen nog maar op. Ten einde raad overhandigden de Britten hun mandaat aan de Verenigde Naties.

Op 29 november 1947 beslisten de leden van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties over de toekomst van Palestina. Er lag een voorstel het mandaatgebied in twee afzonderlijke staten te verdelen, een Arabische en een joodse staat. Het voorstel gaf 57% van Palestina aan de joodse bevolkingsgroep ondanks het feit dat tweederde van de bevolking en meer dan de helft van het land Arabisch was. In het VN-plan werd geen van beide staten de soevereiniteit over de stad Jeruzalem gegeven. De VN-commissie stelde voor, de stad en haar buitenwijken onder beheer van een internationaal bestuur te plaatsen. Terwijl het plan om tactische redenen door de leiders van de joodse bevolking werd aanvaard, wezen de Arabische staten en de Palestijnen het onvoorwaardelijk af. In de ogen van de 1,2 miljoen in Palestina wonende Arabieren, was de verdeling van het land waarin ze zeven eeuwen lang een meerderheid hadden gevormd, onrechtvaardig.

Op 14 mei 1948 werd Israël gesticht en werd Jeruzalem door de zogeheten Groene Lijn in tweeën gedeeld. Deze lijn werd door de Arabische en Israëliëse troepen in 1949, een jaar na de stichting van de Israëliëse staat, getrokken. Tussen 1948 en 1967 ontwikkelden Oost(Arabisch) en West-(Israëliësch) Jeruzalem zich onafhankelijk van elkaar onder respectievelijk Jordaanse en Israëliëse heerschappij.

West-Jeruzalem

Na de drie maanden durende oorlog van 1948 was het joodse inwonersaantal van het westelijk deel van Jeruzalem ongeveer 84.000. Eind 1949 waren het er 103.000. Deze toename werd vooral veroorzaakt door immigratie. De meeste immigranten werden ondergebracht in huizen die door Palestijnen tijdens de oorlog inderhaast verlaten werden. De oorlog van '48 had tot gevolg, dat veel joodse inwoners van het westelijk deel niet meer direct toegang hadden tot hun heilige plaatsen in het oostelijk deel. Toch maakte de planning voor het westelijk deel duidelijk dat de deling van de stad werd geaccepteerd. Het masterplan voor Jeruzalem, uiteindelijk goedgekeurd in 1959, verplaatste het zwaartepunt van de stad van de historische positie (de Oude Stad) naar het westen. De planning en ontwikkeling van West-Jeruzalem werd opzettelijk geïsoleerd van de Oude Stad uitgevoerd. De plannenmakers negeerden de oude wijken in de stad, die door de deling grenswijken waren geworden. Deze wijken werden bewust aan hun lot overgelaten en verpauperden daardoor. Nieuwe wijken werden verder naar het westen op heuveltoppen gerealiseerd. De aanleg van het wegennet in de na-oorlogse situatie zorgde ervoor dat West-Jeruzalem een eindstation werd van wegen vanuit de kustvlakte.

Het kan de politici en de planners op zich niet kwalijk genomen worden dat zij de stad naar het westen uitbreidden, aangezien het Israëliësch deel van de stad aan drie kanten werd ingesloten tussen door Arabieren beheerst gebied. Die keuze echter, en de manier waarop de ontwikkeling ter hand werd genomen, gaven geen enkel uitzicht op een beëindiging van de deling, en dus op een door velen gewenste internationale status voor de stad. De deling werd slechts bevestigd, het delingsproces zelfs aangemoedigd en versneld. Deze ontwikkeling maakte

een internationale status al vóór de oorlog van 1967 bijna onhaalbaar.

Oost-Jeruzalem

Ten tijde van de wapenstilstand in 1948 waren er van de 64.000 oorspronkelijke bewoners van het Arabische deel nog maar 33.000 over. Vooral veel christenen waren gevlucht, een groot deel van hen emigreerde. De levensomstandigheden in de Oude Stad waren verschrikkelijk: water- en energietoevoer waren nu in handen van Israël, en werden direct afgesloten. Ondanks afspraken die gemaakt werden na de wapenstilstand weigerde Israël deze voorzieningen te herstellen. Het watertekort zou chronisch blijven, en het duurde jaren voordat de energievoorziening weer op een aanvaardbaar niveau was. De terugkeer van vluchtelingen naar de Oude Stad maakte de problemen alleen maar groter. Er waren niet genoeg huizen, deels trok men in huizen in niemandsland. Er werd wel begonnen met nieuwbouw, maar de bouw van huizen was gebonden aan de plannen die stamden uit de tijd dat Palestina nog Brits mandaatgebied was, en die bepaalden dat er op verschillende plaatsen niet gebouwd mocht worden. Bovendien voerde de Jordaanse regering bewust geen actief onteigeningsbeleid, zodat de ruimte om te bouwen gering was. Een ander probleem was de enorme aankoop van land door christelijke groepen, zodat ook daarvoor geen plannen gemaakt konden worden. Gevolg van dit alles was, dat mensen buiten de gemeentegrenzen gingen wonen, waar de kleine gemeenschappen een dergelijke groei niet konden verwerken. Het duurt tot 1964 voordat er serieuze plannen waren om het stedelijke gebied

van Oost-Jeruzalem te vergroten.

De politiek van de Jordaanse regering was erop gericht Amman het politieke, sociale en economische middelpunt van het Hasemitische koninkrijk te maken. Daardoor verhinderde en belemmerde de Jordaanse autoriteiten opzettelijk de ontwikkeling van Jeruzalem.

Plannen om industriële activiteiten in of bij de stad te stimuleren werden afgewezen. Door middel van aantrekkelijke subsidies werd geprobeerd deze activiteiten naar Amman te krijgen. Alleen het toerisme in Jeruzalem werd gestimuleerd, want dat kon zich eenvoudigweg niet ontwikkelen in Amman. Dit zorgde voor een zeer eenzijdige economische ontwikkeling. Deze eenzijdige economie moest van buitenaf ondersteund worden door bijdragen van de UNRWA en van in het buitenland werkzame Palestijnen. De Jordaanse pogingen de bestuurlijke functie van Jeruzalem af te schaffen hadden minder succes: de stad bleef het middelpunt van de Westelijke Jordaanoever door de concentratie van dienstverlenende instanties, rechtbanken en media, en als religieus centrum.

De situatie aan de vooravond van de juni-oorlog in 1967 was er een van een feitelijk bijna gesplitste stad, waarvan het westelijk deel zich vrijuit had kunnen ontwikkelen, en waarvan het oostelijk deel niet in staat was geweest zich naar de behoeften van de oorspronkelijke bevolking te ontwikkelen. Een situatie die door de Israëliëse politiek na de bezetting en annexatie van de Oude Stad alleen maar verergerd is.

'ZACHTE DOOD' VAN EEN PALESTIJNSE STAD

onomkeerbare annexatie van Oost-Jeruzalem?

Sinds de oorlog van 1967 heeft Oost-Jeruzalem blootgestaan aan ingrijpende veranderingen. Geen middel wordt onbenut gelaten om het karakter van de stad blijvend te veranderen. Na het platgooien van delen van Arabische wijken is er de laatste jaren een ware slag gaande om de resterende Arabische buurten, waarvan een deel zich afspeelt onder de grond en op de daken.

Na de overwinning in de Juni-oorlog in 1967 breidden de Israëlische autoriteiten hun civiele administratie uit over het Palestijnse gedeelte van Jeruzalem en plaatsten de rest van de Westelijke Jordanoever én de Gaza Stroom en de Golan Hoogte onder hun militair bestuur. Het Palestijnse gemeentebestuur van Oost-Jeruzalem werd ontbonden en de Israëlische regering ging over tot de deportatie van verschillende leden van het bestuur. De stadsgrens van het geannexeerde Oost-Jeruzalem werd verlegd; zuidelijk ligt de grens nu bijna bij Bethlehem en noordelijk dicht bij Ramallah. De oppervlakte verdrievoudigde ten koste van Palestijnse dorpen, landbouwgebieden, infrastructuur en vooral de Palestijnse bevolking op de bezette Westelijke Jordanoever. Hoewel in theorie de status van het Palestijnse gedeelte van Jeruzalem niet verschilt van die van de Westelijke Jordanoever - beide zijn bezet gebied - bleek in praktijk dat de Israëlische autoriteiten van Jeruzalem zo snel mogelijk hun ongedeelde hoofdstad wilden maken. Afscheidingen tussen het westelijk en oostelijk deel van de stad werden in hoog tempo verwijderd.

Strategie

De Israëlische regering wil vanzelfsprekend zijn soevereiniteit over het Palestijnse gedeelte van Jeruzalem behouden. Om hier zeker van te kunnen zijn is een tweeledige strategie ontwikkeld; enerzijds probeert men de Israëlische kolonistenbevolking in de geannexeerde stad te vergroten terwijl anderzijds aan de hand van allerlei beperkende maatregelen voor de Palestijnse bevolking, zoals een restrictie op bouwvergunningen en massale landconfiscatie voor het bouwen van nieuwe nederzettingen en wegen, een ruimtegebrek voor de uitbreiding van Palestijnse wijken en dorpen wordt gecreëerd. Binnen af-

zienbare tijd zal het demografische overwicht van Israël's in Oost-Jeruzalem zo groot zijn, dat de status van de Palestijnse stad in praktijk bijna onbespreekbaar is.

De Oude Stad en de Palestijnse wijken

De Israëlische autoriteiten zijn de laatste 25 jaar niet alleen actief bezig met het verleggen van de 'officiële' grenzen van Oost-Jeruzalem en het verwijderen van de grens tussen het westelijk en oostelijk deel, maar voeren ook een beleid dat gericht is op het overnemen van Palestijnse bezittingen in de Oude Stad en in de commerciële en residentiële kern van de omringende wijken. Met name de Palestijnse wijk Sheikh Jarrah was en is hiervan het doelwit. De wijk werd in 1967 onmiddellijk omsingeld door joodse nederzettingen, de Hebreeuwse universiteit en een ziekenhuiscomplex. Het aantal Israëlische instituties in de wijk zelf is de laatste 25 jaar schrikbarend gegroeid. Hotels, klinieken en vakbondskantoren rezen als paddestoelen uit de grond. Momenteel wordt tegen het westelijk deel van de wijk aan road 1 aangelegd. De nieuwe weg heeft als functie om bestaande nederzettingen ten noorden en oosten van de stad snel en direct met West-Jeruzalem te verbinden. Aan beide kanten van de weg, dus ook in Sheikh Jarrah, wordt land geconfisqueerd voor 'publieke doeleinden' hetgeen het aantal Israëlische instituties en andere nederzettingen snel zal doen toenemen. In de Oude Stad, die verdeeld is in vier wijken, werden structurele veranderingen aangebracht. Het gedeelte van de Arabische wijk dat grenst aan de Klaagmuur werd vernietigd, waarbij men nagenoeg 600 gebouwen waaronder 5 moskeeën en 4 scholen met de grond gelijk maakte. Daarnaast verdreef het Israëlische leger meer dan 200 Palestijnse families uit de joodse wijk. Verder legde het 'gemeentebestuur' beslag op ieder Palestijns bezit dat kon worden aangemerkt als 'publiek- of regeringsbezit' zoals scholen, een politiebureau en 'archeologische bezienswaardigheden'.

Binnen de muren van de Oude Stad ligt de Haram al-Sharif, één van de heiligste plaatsten voor moslims. De Haram al-Sharif wordt officieel beheerd door de Palestijnse Awqaf (religieuze stichting) maar is de laatste jaren in toenemende mate het doelwit van extremistische Israël's (De

Tempelberg Getrouwen) die pogingen ondernemen om op deze plaats de 'Derde Tempel' te bouwen. Sinds 1967 vonden vele bloedige incidenten plaats waarvan het voorlopige dieptepunt werd bereikt in oktober 1990. Toen schoten Israëlische soldaten, kolonisten en politie 17 moskeebezoekers dood. Vele honderden Palestijnen raakten gewond. Ondanks de internationale verontwaardiging over het bloedbad en een waarschuwing aan het adres van Israël is de regering Shamir erin geslaagd om in toenemende mate gebruik te maken van 'de dreiging van het islamitische gevaar' als excuus voor het vermoorden van Palestijnse burgers.

Vechten tegen de bierkaai

Het illegale gevecht om de Oude Stad is - zoals ieder gevecht tegen Israël - zonder ingrijpen van buiten af voor de Palestijnen een verloren zaak. Maar de internationale gemeenschap heeft zich nooit bekommerd om het lot van het Palestijnse volk en wenst dat in het geval van Jeruzalem al helemaal niet te doen. Er zijn vanzelfsprekend allerlei VN-resoluties aangenomen die de annexatie van Oost-Jeruzalem veroordelen en aan Israël een oproep doen om zich volledig en onvoorwaardelijk uit de Palestijnse stad terug te trekken, maar er worden geen sancties aan de weigering van Israël verbonden. Sterker nog, sinds de door de hele wereld aangemoedigde onderhandelingen over 'vrede en veiligheid' in het Midden-Oosten zijn begonnen, hebben de Israëlische autoriteiten hun repressieve beleid in de bezette gebieden alleen maar verscherpt. Ondanks het feit dat er in brede kring gesproken wordt over de illegaliteit van het nederzettingenbeleid in de bezette gebieden, bouwt en confisqueert Israël in hoog tempo door. Eén van de meest trieste voorbeelden hiervan is het beleid in en rondom de Oude Stad.

Van infiltratie tot tunnels en daken

Er zijn in de loop van de afgelopen 25 jaar door de Israëlische autoriteiten veel methoden ontwikkeld om het Palestijnse karakter van de Oude Stad weg te vagen. De

nieuwste tactiek, onder andere bedacht en goedgekeurd door de minister van volkshuisvesting Ariel Sharon - remember Sabra and Shatila - is het infiltreren van joodse extremisten in de drukste Palestijnse markten in de Oude Stad. Palestijnse winkels en woningen worden overgenomen, de kolonisten draaien keiharde Israëlische muziek en vlaggen worden op het nieuw verworven bezit aangebracht. Daarnaast staan de Palestijnse winkeliers steeds meer onder bedreiging van joodse extremisten die door het vernielen van winkels en huizen en zelfs met gebruik van traangas de Palestijnen proberen te verdrijven. Een aanklacht indienen bij de politie heeft geen enkele zin. Standaard antwoorden zijn: "We kunnen niet bij iedere palestijnse winkel een politie agent neerzetten", of: "Eerst gooien jullie met stenen en nu komen jullie klagen. Als het je hier niet bevalt, waarom ga je dan niet naar Jordanië".

Een oude en beproefde tactiek is het graven van een tunnel vanuit de Joodse wijk richting de Haram al-Sharif. Door het graven worden de fundamenten van Palestijnse huizen en (religieuze) gebouwen in de Arabische wijk en ook op de Haram al-Sharif zelf aangetast. De situatie is alarmerend. Een groot aantal gebouwen wordt bedreigd met instorting. De standaardprocedure die gevolgd wordt met 'instabiele constructies' werkt vanzelfsprekend in het voordeel van de kolonisten. Het gemeentebestuur neemt het beheer van de Palestijnse Awqaf over en gaat vervolgens door-gaans over tot de ontruiming van de gebouwen. Kolonisten trekken erin en staan hun nieuw verkregen optrekje nooit meer af. De oorspronkelijke Palestijnse bewoners worden buiten de Oude Stad gehuisvest. Ondanks dat het gemeentebestuur op de hoogte is van zowel het vernietigende effect dat het graven van de tunnel heeft op de eeuwenoude gebouwen als van de gevolgen voor de demografische ontwikkelingen legt het de extremisten geen strobreed in de weg.

Een andere beproefde tactiek is het bezetten door kolonisten van gebouwen die door bepaalde omstandigheden leegstaan. Een treffend voorbeeld is de bezetting in april 1990 door kolonisten van een Grieks-orthodox klooster dat diende als opvangcentrum voor pelgrims. Door de Intifadah was de pelgrimage stil komen te liggen. Ongeveer 500 kolonisten trokken het klooster in en sloten een koopcontract met een lid van de kerk. Hoewel dit document niet door het bestuur van de kerk werd ondertekend, had het genoeg juridische waarde om een rechtzaak aan te spannen. Het proces loopt - zoals vele anderen - nog altijd. Het klooster wordt symbolisch bezet gehouden door een kleine groep kolonisten en is niet bruikbaar voor zijn oorspronkelijke doeleinden.

Doordat de extremisten steeds meer het gevoel krijgen dat ze on-

gestoord hun gang kunnen gaan, ontwikkelen ze nieuwe technieken. Het laatste jaar is het bijvoorbeeld heel normaal om ultra-orthodoxe joodse gezinnen op de daken van de Oude Stad boven de Arabische markten te zien rondstruinen. Centraal in deze ontwikkeling staat de overname door joodse extremisten met behulp van omkoppingen en bedreigingen van een Palestijns gebouwencomplex, midden in de Palestijnse wijk. Er is al een kindercrèche op het dak gebouwd en een brug die het dak van het geconfisqueerde gebouwencomplex met dat van de Arabische markt verbindt. De extremisten paraderen op de daken en verhinderen Palestijnse winkeliers om hun daken, die zware schade hebben ondervonden van de sneeuwval in de afgelopen winter, te repareren. De materiële en psychische schade die hiermee wordt toegebracht is enorm.

Onomkeerbaar proces?

Ook rondom de Oude Stad gaan de kolonisten in de Palestijnse wijken en dorpen rustig hun gang. In Silwan wordt een joodse wijk gecreëerd onder het mom van 'archeologische vondsten'. Eind 1991 trokken kolonisten in enkele leegstaande huizen en begin 1992 werd er in samenwerking met het ministerie van volkshuisvesting begonnen met het opzetten van een plan voor een nieuwe nederzetting rondom deze huizen. Men noemt de wijk nu al 'City of David' om er een aura van historische legitimiteit aan te geven. Ten westen van de Oude Stad, vlakbij de Jaffa Gate, is een nieuw appartementencomplex gebouwd - David's Village. Het staat op de plaats waar eerst het Arabisch-joods commercieel centrum Mammilla was gevestigd. De oude wijk werd langzaam maar zeker vernietigd en omgevormd tot onderdeel van het 'geünificeerde' Israëlische centrum van de stad. Samen met de eerder genoemde overname van grote delen van Palestijnse wijken en van de Oude Stad door of met goedkeuring van de Israëlische autoriteiten, kan Oost-Jeruzalem zijn traditionele rol als het centrum van het verkeer in personen en goederen voor de Westelijke Jordanoever niet langer vervullen. Daarnaast zijn de stadsgrenzen naar het noorden, zuiden en oosten kilometers verlegd en is het tussenliggende gebied volgebouwd met nederzettingen.

Israël heeft, alle VN-resoluties ten spijt, de Palestijnse stad in een wurggreep die alleen door militair ingrijpen van buitenaf kan worden ontkracht. De internationale verhoudingen in acht nemend kan daarom iedereen op z'n vingers natellen dat de annexatie van Oost-Jeruzalem een illegaal maar onomkeerbaar feit is geworden.

DE NEDERZETTINGENBOUW

Sinds 1967 is Jeruzalem en omgeving het middelpunt van de nederzettingenpolitiek van opeenvolgende regeringen. Doel van die politiek is in eerste instantie het creëren van Jeruzalem als ondeelbare hoofdstad van Israël. Daarnaast heeft Israël door de expansie van de stad sinds '67 zijn greep op de Westelijke Jordaanoever vergroot.

Het herstel van de geografische eenheid van het Mandaatgebied Palestina in juni 1967 gaf Israël de mogelijkheid de strategische positie van Jeruzalem te herstellen via de noord-zuid en de oost-west assen. Alle plannen sinds 1967 gaan uit van een uitbreiding van Jeruzalem. In het noorden werden al in 1967 3 dorpen met de grond gelijk gemaakt (Yalu, Imwas en Beit Nuba). Tevens werd snel een begin gemaakt met de uitbreiding van Jeruzalem richting Dode Zee.

Het is geen vreemde samenloop van omstandigheden dat de Israëlische minister van Defensie in 1982 zei, dat Israël een belangrijk deel van zijn industriële productie over moest brengen naar de Westelijke Jordaanoever, en dat Israël zijn veiligheid in gevaar zou brengen als dat niet zou gebeuren. De belangen die Israël heeft bij de Westelijke Jordaanoever hebben echter niets te maken met veiligheid, maar met de aanwezigheid daar van water, en met ordinaire gebiedsuitbreiding.

De fysieke veranderingen die zijn doorgevoerd in Jeruzalem door de Israëlische autoriteiten zijn onderdeel van een algehele planning m.b.t. de Westelijke Jordaanoever. De geografische spreiding van de nederzettingen en de nieuwe infrastructuur hebben geen andere bedoeling dan de uiteindelijke integratie van de Westelijke Jordaanoever in Israël.

Over de plannen voor de Westelijke Jordaanoever hebben we in de eerste krant uitvoerig bericht. Belangrijk in die algehele plannen is de ontwikkeling van Jeruzalem. Daar gaan de ontwikkelingen het snelst. Belangrijkste reden daarvoor is het Israëlische streven Jeruzalem te behouden als ongedeelde hoofdstad van Israël. Daartoe is het tempo van nederzettingenbouw in en rondom de stad enorm opgevoerd.

De ontwikkeling van Jeruzalem is het gevolg van een proces dat direct na de oorlog van '67 in gang is gezet, en dat niet had kunnen plaatsvinden zonder de (illegale) annexatie van Oost-Jeruzalem en gebieden er omheen. Het proces heeft verschillende fasen gekend. De fase die nu is aangebroken is echter zowel qua planning als qua uitvoering beslissend voor de toekomst van Jeruzalem. De Israëli's zijn zich daar terdege van bewust; zij proberen met succes de onderhandelingen over Jeruzalem zo ver mogelijk vooruit te schuiven. Tegen de tijd dat de status van Jeruzalem in het

'vredesproces' ter sprake zal komen is er sprake van een joods Jeruzalem met de Oude Stad als Arabisch ghetto, van een 'ondeelbaar Jeruzalem'. Dit zal enorme consequenties hebben, niet alleen voor de stad zelf, maar tevens voor de geografische samenhang van wat tegen die tijd nog over is van Palestijns gebied op de Westelijke Jordaanoever.

In de jaren 70 verschenen de eerste nederzettingen net buiten de 'Groene Lijn', ten noorden en zuiden van Jeruzalem in bezet gebied. De grootste daarvan zijn Ramot, Gilo en Talpiot. Zij liggen voornamelijk binnen de huidige gemeentegrenzen van Jeruzalem. Die grenzen zijn na de annexatie in juni 1967 van Oost-Jeruzalem enorm opgeschoven, en raken nu in het zuiden aan Bethlehem en in het noorden aan Ramal-

lah (zie kaartje 1). De bouw van deze nederzettingen was het gevolg van een naar buiten gerichte ontwikkeling, vanuit het centrum van West-Jeruzalem. De nederzettingen die toen zijn gebouwd vormen een ring rond de oude stad, en hebben nu een tweeledige functie: ten eerste dienen zij als springplank voor de ontwikkeling van een tweede ring van nederzettingen, in een grote cirkel rondom het gebied van Groot-Jeruzalem. Ten tweede oefenen zij een geografische en demografische druk uit op Jeruzalem zelf, in de richting van nieuwe nederzettingen in het Palestijnse gedeelte.

Het Groot Jeruzalem Plan

De bedoelingen met Jeruzalem worden onder meer duidelijk uit de plannen voor 'Groot Jeruzalem', zoals zij in een plan uit 1982 worden gepresenteerd. Het plan gaat uit van gebied dat 'het verenigde Jeruzalem' in het noorden, oosten en zuiden omringt. Het gebied waar het plan betrekking op heeft

beslaat 8% van het totale oppervlak van de Westelijke Jordaanoever. Het bevat 5 Arabische gemeenten (Ramallah en al-Bireh in het noorden, Beit Jala, Beit Sahour en Bethlehem in het zuiden), en 38 dorpen. In het plan wordt uitgegaan van het met de grond gelijk maken van op zijn minst één Arabisch dorp, al-Walajah ten noordwesten van Beit Jala. (kaartje 2)

Het 'Groot Jeruzalem' plan wordt voorgesteld als een aanvulling op het verdelingsplan van 1948. Het belangrijkste aan het plan is enerzijds de voorgestelde uitbreiding van het Israëli'sche wegnnet in het gebied, anderzijds het toekomstig gebruik van land in het gebied.

Het voorgestelde wegnnet laat het bestaande systeem bijna geheel links liggen. Het nieuwe wegnnet overheerst het oude, en uiteindelijk zal het leiden tot een selectieve integratie van Palestijnse plaatsen in het economische systeem van Israël, waardoor Israël zijn strategische behoefte opdringt aan de Palestijnen en het hen moeilijker maakt hun eigen sociale, economische en politieke leven te leiden.

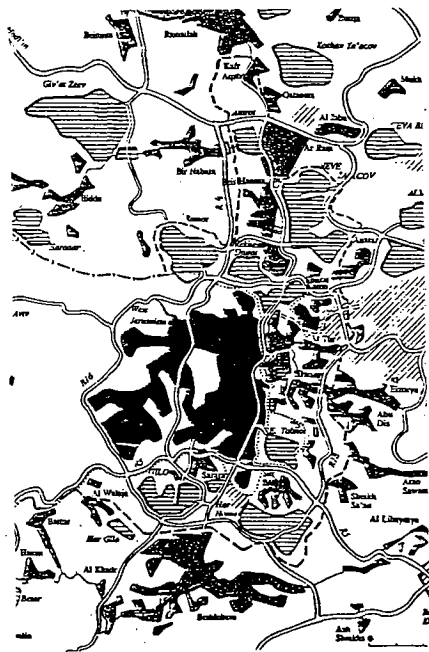
Het in het plan voorgestelde gebruik van land zal in de praktijk neerkomen op een beperking van

de natuurlijke groei van Arabische dorpen en steden. Aan de andere kant geeft het vrij baan aan de groei van joodse nederzettingen. De gebieden waarvoor het plan nog geen specifieke bestemming heeft zijn er bestempeld tot 'speciale gebieden': het Hoger Plan Bureau mag er t.z.t. in alle wijsheid over beslissen wat de bestemming van de grond wordt. Voor alle duidelijkheid: het Hoger Plan Bureau wordt volledig gedomineerd door Israëli's.

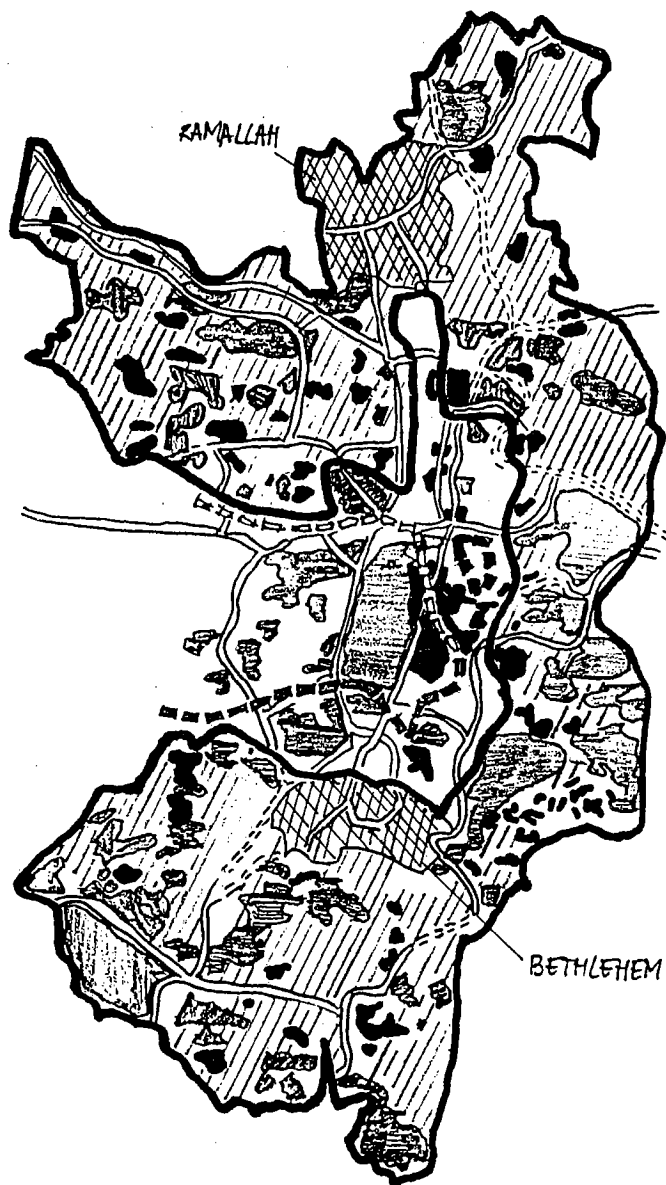
Verdere beperkingen gelden agrarische gebieden: die zijn geconcentreerd rond Arabische dorpen en steden. De voorgestelde maatregelen staan de bouw toe van 1 huis op 150 m² op een perceel van niet minder dan 1000 m². Het land mag niet worden opgedeeld, en er mag maar 1 huis per perceel worden gebouwd, hoe groot het perceel ook is.

Tevens zijn er beperkingen in de bouwvoorschriften, en zijn ook andere gebieden beperkt in gebruik (zo mag er niet gebouwd worden langs de belangrijkste wegen vanaf een afstand van 200 tot 300 meter).

Een treffend voorbeeld van wat deze plannen betekenen voor Palestijnen zien we in Beit Safafa. (kaartje 3)

----- grenzen geannexeerd gebied binnen de huidige gemeentegrenzen Jeruzalem.

— plangrenzen
 - - - - - 'groene lijn' '49-'67
 ▨ landbouwgebied
 ▩ arabisch dorp/stad
 ■ bestaande en geplande joodse dorpen

RONDONOM JERUZALEM

Beit Safafa

Beit Safafa, een dorp in de zuidwesthoek van geannexeerd Jeruzalem, is een voorbeeld van hoe joodse kolonisatie Palestijnse dorpen bedreigt. Dorpsgrond was in het verleden van wezenlijk belang voor de oorspronkelijke landbouw (schapen, geiten, graan, peulvruchten en vruchtenbomen). Gezien de normale ontwikkeling in een moderne gemengde economie is de ruimte nu nodig voor verstedelijking en de groei van Palestijnse buurten. De Israëlische politiek van landconfiscaties en planning vormt echter een beperking voor dorpen om op een natuurlijke wijze te groeien.

Beit Safafa wordt in het noorden en westen omringd door bebouwing en industrie van West-Jeruzalem. In het zuiden en oosten wordt het omringd door de nederzettingen Gilo en Givat Hamatos. Gilo is gebouwd op grond die grotendeels geconfisceerd is van Beit Safafa en Beit Jala, een stad ten zuiden van Jeruzalem met land binnen het geannexeerde deel. Er wonen nu 30.000 kolonisten, en wordt verder uitgebreid op land van Palestijnse "afwezigen" uit Beit Safafa. Iets oostelijker ligt Givat Hamatos, in Nederland beter bekend als 'het Hollanddorp'. Het is een nederzetting die deels wordt gefinancierd door de Nederlandse, christen-fundamentalistische organisatie 'Christenen voor Israël', die daarvoor ruim 10 miljoen gulden wil inzamelen. Givat

Hamatos bestaat uit 624 mobiele woningen, maar de plannen gaan uit van een permanente joodse vestiging binnen 5 jaar. Het ironische van deze nederzetting is dat de grond waarop zij wordt gebouwd in 1967 door de toenmalige Jordaanse bestuurders aan Beit Safafa en Beit Jala was toegewezen om hun toekomstige woningnood te kunnen ledigen. De dorpelingen hebben echter nooit kunnen bouwen, omdat kort daarna de oorlog uitbrak, gevolgd door Israëlische controle over hun land.

Land in het noordelijk deel van het dorp was al onder Israëlische controle sinds 1949 toen het dorp door de 'groene lijn' in tweeën werd verdeeld; het is nu een industriegebied. In de jaren 70 werd land in het zuiden gebruikt voor de oprichting en uitbreiding van Gilo. Het land ten oosten van de hoofdweg naar Bethlehem (de R1) is in handen van de kibboets Ramat Rachel en het klooster Mar Elias.

Terwijl Gilo en Givat Hamatos zich uitbreiden op het grondgebied van Beit Safafa neemt de woningnood voor de 4.500 dorpelingen alleen maar toe. Per woning wonen er nu 10 mensen (vgl. in Gilo 3), en veel jonge mensen kunnen in het dorp niet hun eigen huis bouwen. Het betekent dat mensen gedwongen worden huizen te bouwen zonder vergunning, huizen die op ieder (voor de Israël's geschikt) moment zonder pardon vernietigd kunnen worden.

Het basisplan voor Beit Safafa is een typisch voorbeeld van plannen gemaakt door Israëlische autoriteiten voor Palestijnse buurten in en rondom Jeruzalem. Het beperkt het gebruik van dorpsgrond op 3 manieren, los van de eerder genoemde algemene beperkingen. Slechts de helft van het oorspronkelijke land is opgenomen in het plan, en slechts op een deel ervan mogen huizen gebouwd worden. Nieuwe huizen mogen slechts 1 of 2 verdiepingen hoog zijn (in Gilo 8). Grote delen van het plan bestaan uit bestemmingen voor instituties, wegen of gewoonweg gebieden waar bouwen verboden is. Overigens moet gezegd worden dat zelfs met deze beperkingen de plannen voor Beit Safafa nog gunstig afsteken tegenover die voor andere oorspronkelijke dorpen buiten Jeruzalem, waar bebouwing beperkt is tot slechts een zeer klein gedeelte van het land.

Van directe zorg voor de bewoners van Beit Safafa zijn de geplande wegen die het dorp zullen gaan verdelen. Road 4 snijdt diagonaal van noord-west naar zuidoost door het hart van het dorp. Road 5 snijdt een stuk land in het noorden af. Behalve het lawaai, de vervuiling en het gevaar dat de wegen met zich meebrengen, betekent het opnieuw een beperking voor toekomstige bebouwing en levensruimte, omdat er tot op geruime afstand van de wegen niet gebouwd mag worden. Na de verdeling van het dorp door de bestandslijn van 1948, wordt het dorp nu opnieuw opgedeeld: ditmaal door Israëlische "ontwikkeling".

Gevolg van deze restrictieve politiek is dat steeds meer mensen het dorp verlaten en wegtrekken naar Ramallah of Bethlehem. Het inwonertal van deze steden is de afgelopen jaren dan ook sterk gegroeid.

De jaren 90

1990 is een keerpunt geweest in de geschiedenis van joodse kolonisatie in en rondom Jeruzalem. Gedurende dat jaar nam de wegen- en nederzettingenbouw dramatisch toe. Een nieuwe wet, die moet zorgen voor een snellere bouw, werd aangenomen. Ten eerste biedt de wet de mogelijkheid om bouwplannen uit te voeren buiten gemeenteraden om, via kleine comités die enorme macht hebben. Zij kunnen plannen tot 200 wooneenheden goedkeuren. Bovendien is de termijn waarbinnen burgers bezwaar kunnen aantekenen tegen plannen teruggebracht van twee maanden tot twee weken. Een gevolg van deze wet is, dat er nu gewerkt wordt aan een ketting van nederzettingen in en rondom de oude stad, die geen van allen groter zijn dan 200 eenheden, maar in totaal 4.000 eenheden bevatten voor meer dan 15.000 kolonisten. Door de korte tijd waarbinnen bezwaar kan worden aangetekend is het bijna niet meer mogelijk om tegen plannen protest aan te tekenen. In 1991 verkreeg Ma'ale Adumim de stadsstatus, als eerste nederzetting in bezet gebied. Bij die gelegenheid sprak Sharon over het toekomstig uitzicht vanuit Ma'ale Adumim richting Jeruzalem: "Al deze heuvels om ons heen, nu nog kaal, zullen bezaaid zijn met joodse huizen. Het gebied van Jeruzalem zal bevolkt worden door een miljoen joden". De huidige ontwikkelingen maken duidelijk dat Sharon niet alleen sprak over een paar kale heuvels.

Omsingeling

De plannen voor toekomstige controle over Jeruzalem en daarmee de Westelijke Jordaanoever bevatten een verdichting van de ring nederzettingen die zorgvuldig is gecreëerd rondom de belangrijkste Palestijnse bevolkingscentra. (zie kaartje 1) Zo wordt er gewerkt aan een oost-west gordel die loopt van Jeruzalem tot aan de Dode Zee.

Gevolg van deze ketting van nederzettingen is een opdeling van de Westelijke Jordaanoever in twee delen, waardoor de geografische samenhang van het gebied voor Palestijnen verdwijnt.

De belangrijkste stad in deze gordel is Ma'ale Adumim, ten oosten van Jeruzalem. Er wonen nu 15.000 kolonisten, en de bedoeling is om de stad in 4 jaar tijd te laten groeien tot een inwonertal van 50.000. De expansie van de stad heeft geleid tot een gedwongen vertrek van Bedoeïenen die daar leefden. De uitbreiding brengt de grenzen van Ma'ale Adumim tot aan die van Pisgat Ze'ev en Mount Scopus, in Oost-Jeruzalem.

In het noorden wordt gebouwd aan Rekhes Shufat, een nederzetting voor joods-religieuze families, en gelegen op een heuvel in het Palestijnse dorp Shufat.

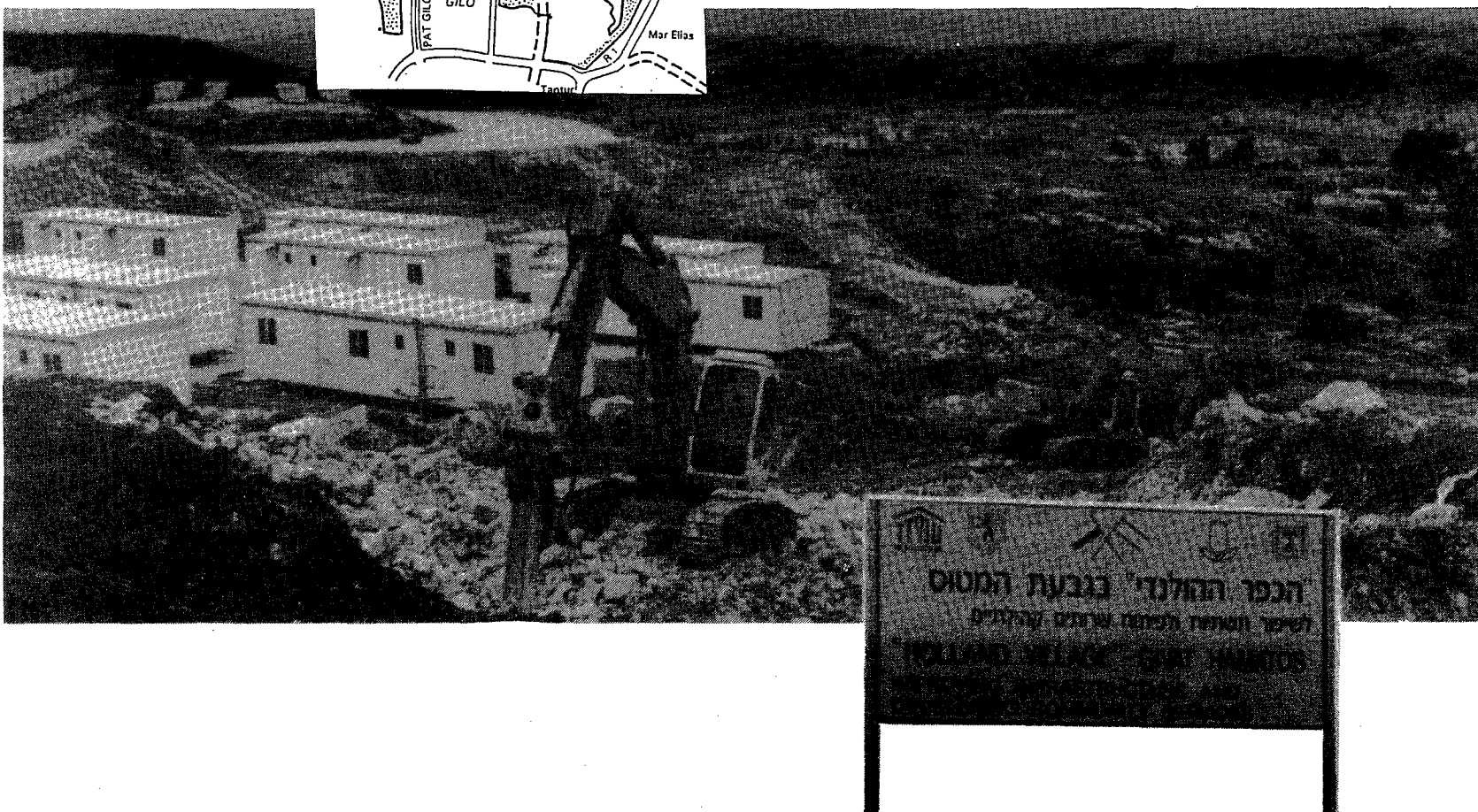
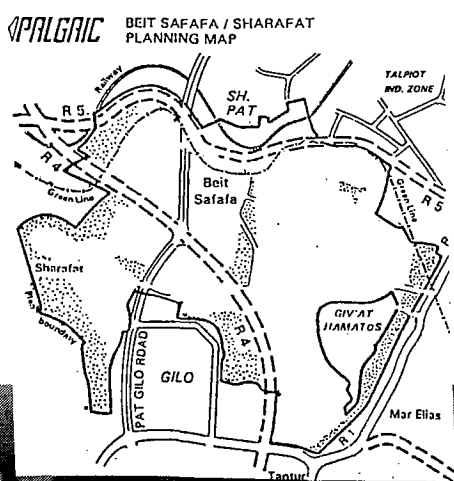
Ondertussen wordt er ook in Pisgat Ze'ev, nu de grootste bouwplaats van het land, volop gebouwd om de gordel in het noordwesten dicht te krijgen. De bedoeling is om er 36.000 extra kolonisten te huisvesten. Ten zuiden van Jeruzalem wordt gewerkt aan Har Homar, Bitar en Efrat, die zorgen voor de vervolmaking van de gordel in het Zuiden. Hier verrijst ook het eerder genoemde Givat Hamatos (Hollanddorp).

Minstens 38.000 huizen zijn gepland in bestaande nederzettingen buiten geannexeerd Oost-Jeruzalem. Een deel daarvan wordt gebouwd in de nederzettingen die al in de jaren 70 zijn ontstaan.

Gevolg van deze ontwikkeling is het ontstaan van twee gordels nederzettingen; één rondom de oude stad in geannexeerd Jeruzalem, één in bezet gebied ten noorden, oosten en zuiden van de stad. De ontwikkeling die nu gaande is, is niet alleen een verdichting van de twee ringen afzonderlijk, maar tevens het opvullen van ruimte die er tussen de twee ringen bestaan. Gevolg is dat de joodse inwoners van Oost-Jeruzalem en omstreken nu ook getalsmatig overheersen. Palestijnen zijn tweederangs burgers in hun eigen hoofdstad geworden.

- plan grens
- - - groene lijn
- huidige en toekomstige bouwterrein
- groene zone
- bestaande weg
- == geprojecteerde weg

0 500 M

STAD VAN VREDE

Onderstaand verhaal is een vertaling van een verslag van het IPCRI. Het is niet volledig vertaald maar we hebben er een aantal belangrijke punten uitgehaald. We willen hiermee aangeven dat het belangrijk is om los van (machts) politieke spelletjes te kijken hoe er een aanvaardbare oplossing te bedenken is waarmee de gewone burgers, zowel Israëli's als Palestijnse, genoeg zouden kunnen nemen.

De toekomst van Jeruzalem

Dit verslag is gebaseerd op bijeenkomsten van Israëli's en Palestijnen die plaats vonden in het kader van het ronde-tafel-forum over de toekomst van Jeruzalem, georganiseerd door het Israel/Palestine Centre for Research and Information (IPCRI).

De hieronder genoemde punten zijn alleen die zaken waarover overeenstemming is bereikt door de deelnemers. Er zijn nog vele zaken waar niet over gepraat is of waar nog geen overeenstemming over is. De gangbare mening is dat de zaak Jeruzalem pas in het laatste stadium van de vredesonderhandelingen ter sprake moet komen. Ongetwijfeld brengt de zaak Jeruzalem meer nationale en religieuze aanspraken en gevoeligheden teweeg dan enige andere zaak binnen het Israëli's-Palestijnse conflict. Jeruzalem is het hart van het conflict en eigenlijk een micro-kosmos van het conflict. Jeruzalem is ook een speciaal geval op zich. De algemene wijsheid dat het het beste is om Jeruzalem tot aan het eind van de onderhandelingen te 'bewaren', weerspiegelt het geloof dat er jaren nodig zijn om een vertrouwen op te bouwen om te praten over een vreedzame oplossing. De IPCRI gaat tegen deze algemene wijsheid in vanuit de overtuiging dat, als er een rationeel werkbaar model door Israëli's en Palestijnen voor de toekomst van Jeruzalem uitgewerkt wordt met als doel vrede, dit model het vredesproces juist vooruit kan brengen.

De mensen die het model in dit stuk ontworpen hebben bestonden uit Israëli's en Palestijnen met verschillende achtergronden: stadsplanners, juristen, journalisten, buurtwerkers, politieke, religieuze en wetenschappelijke personen. Het algemene principe dat iedereen als uitgangspunt had, was zelfbeschikkingsrecht voor iedereen. Aan het model is een jaar gewerkt.

De deelnemers aan de groep hopen dat er eens sprake zal zijn van werkelijke integratie van Israëli's en Palestijnse buurten in de stad Jeruzalem. Maar de realiteit is dat het grootste deel van de stad gesegregeerd zal blijven.

Het model kan niet al het onrecht, de haat en de angsten uit het verleden oplossen. Geen van de partijen moet het gevoel hebben dat het de strijd om Jeruzalem gewonnen heeft; evenmin moet één van de partijen het gevoel hebben dat het de strijd verloren heeft. Geen van de 'feiten' in de vorm van Israëli'se buurten in Oost-Jeruzalem zullen ongedaan gemaakt worden. Ze zullen intact blijven onder Israëli'se soevereiniteit, maar de Palestijnen zullen gecompenseerd worden met uitbreidingsplannen en ontwikkelingsplannen voor Palestijnse buurten door de hele stad. Het concept van Oost- en West-Jeruzalem als nationaal verdeelde stad zal haar relevantie verliezen als Israëli's en Palestijnen in beide delen in aparte gemeenten wonen. De benadering van het model is meer gebaseerd op een gemeentelijk dan op een stadsplan.

Al te lang hebben mensen van dit land allerlei opties van tafel geveegd. De volgende voorstellen zijn bedoeld om nieuwe opties te ontwikkelen, om nieuwe mogelijkheden te zien en het onoplosbare op te lossen. Onze hoop is dat deze ideeën kunnen helpen om een werkelijke 'stad van vrede' te bewerkstelligen.

Algemene principes

(mensen) rechten overtreden worden en hoe Israël steeds meer een apartheidstaat wordt en steeds minder een democratie. Het feit dat het er slecht voor staat voor de Palestijnen is nog geen reden om niet door te gaan met ook hier voor hun rechten op te komen. Vooral het Westen is een belangrijke veroorzaker van de problemen. Ten eerste zijn vooral hier de joden op meedogeloze wijze vervolgd. Voor de tweede WO gingen de grenzen dicht voor de vele vluchtelingen uit Duitsland. In plaats van de hand in eigen boezem te steken was iedereen al lang blij dat er na de oorlog de mogelijkheid was om de emigratie te steunen en de staat Israël mogelijk te maken. Mogelijk te maken in een "derde wereldland" waar toch alleen maar wat Arabische 'inboorlingen' woonden.

Ten tweede heeft Israël altijd een strategisch belangrijke functie voor het Westen gehad. Israël heeft sinds 1948 gefunctioneerd als een westerse politieagent in het Midden-Oosten en is tot nu toe altijd gesteund door het Westen. De Palestijnen zijn hiervoor opgeofferd. Het wordt hoog tijd dat het Westen gedwongen wordt ook zijn verantwoordelijk te nemen ten aanzien van het Palestijnse volk.

1. Dit document is gebaseerd op het bereiken van vreedzame relaties tussen de staat Israël en de toekomstige staat Palestina (of Palestijnse entiteit).

2. Jeruzalem is de belangrijkste stad van nationale, culturele en historische aard voor joodse en Palestijnse mensen. Jeruzalem is een heilige stad voor 3 geloven: jodendom, islam en christendom. Jeruzalem kan en zal de 'stad van vrede' moeten zijn.

3. De politieke oplossing voor Jeruzalem moet garanderen dat de stad open en ongedeeld is.

4. Na de tekening van een vredesverdrag, moet de gehele stad Jeruzalem de hoofdstad van Israël zijn als ook de hoofdstad van Palestina.

5. Er zullen twee gemeentebesturen in Jeruzalem zijn: een Israëli'sch en een Palestijns.

6. 'Soevereiniteit' van de stad zal geregeld zijn op 2 niveaus. In principe zullen beide naties soeverein zijn over de gehele stad. Op praktisch niveau zullen de administratieve autoriteiten verdeeld zijn op basis van de bevolkingssamenstelling. De Palestijnen zullen het bestuur hebben over de Palestijnse sectoren en de Israëli's over de Israëli'se sectoren. Soevereiniteit, of het recht om een onafhankelijke politiek te voeren zoals bij planning en ontwikkeling, blijven beperkt binnen de afzonderlijke gemeentegrenzen. Er zullen structuren opgezet worden voor eventuele gemeenschappelijke planning.

7. Aanhangers van elke religie wordt gegarandeerd om te werken en hun geloof te belijden op plaatsen die voor hen heilig zijn.

8. Bewegingsvrijheid door de gehele stad zal voor iedereen gegarandeerd zijn.

Gemeentelijk bestuur

1. De gemeente Jeruzalem heeft twee gemeentes, een Israëli'sche en een Palestijnse.

2. De bestaande grenzen van de stad zullen zo gewijzigd worden dat er faciliteiten en ontwikkelingsmogelijkheden komen voor beide bevolkingen. Het principe wat betreft grensveranderingen houdt pogingen in om demografische en geografische overeenkomsten te bereiken. De herindeling van de stad houdt zoveel mogelijk rekening met de eigendomsstatus van het land zodat er een minimaal verlies is voor individuele grondeigenaren.

3. Verkiezingen voor de gemeentebesturen zullen op basis zijn van inwonerschap, zodat inwoners die burgers zijn van de staat Israël het Israëli'sche gemeentebestuur kiezen en die van Palestina het Palestijnse bestuur.

4. Beide gemeentes zullen de volle bestuurlijke autoriteit hebben over sectoren van de stad die op basis van een geografische indeling correspondeert met de aard van de bevolking van die gebieden.

5. Zaken zoals gemeenschappelijke administratie en/of conflicten

tussen de twee gemeentes zullen behandeld worden door bestaande en ad hoc comités: "coördinatie comités".

6. Zaken als uitvoerende autoriteiten en de gemeentelijke diensten kunnen zowel gemeenschappelijk zijn als verdeeld worden tussen de twee gemeentes. Zaken als gemeenschappelijke infrastructuur zullen gecoördineerd worden door een coördinatie comité van Infrastructuur. Algemeen is het principe om de gebieden wat betreft gemeenschappelijke autoriteit zo beperkt mogelijk te houden.

7. In de meeste gevallen zullen de coördinatie comités aangewezen worden door de gemeentebesturen. De comités hebben geen bevoegdheden om beslissingen te nemen. De comités doen aanbevelingen aan hun gemeentebesturen die de beslissingen moeten nemen.

8. Een 'burgermeesters-forum' moet ingesteld worden om samenwerking tussen de twee burgermeesters te bevorderen en om een mogelijkheid te hebben om problemen op te lossen. Ze moeten op z'n minst maandelijks bij elkaar komen en dan wanneer het nodig mocht zijn.

9. Zaken die niet door de coördinatie comités op te lossen zijn worden aan het 'burgermeesters forum' voorgelegd.

Principes betreffende toekomstige ontwikkeling in Jeruzalem

1. Beide, de Israëli's en de Palestijnen hebben legitieme ontwikkelingsnoden en aspiraties die o.a. inhouden natuurlijke groei, interne migratie en immigratie.

2. Pogingen moeten gedaan worden om demografische overeenkomsten te bereiken door het veranderen van grenzen en door het toestaan van het opvoeren van Palestijnse ontwikkeling. Het is wel mogelijk dat Palestijnen die tot nu toe geen huisvesting konden vinden in Jeruzalem en door de vrede deze mogelijkheid wel krijgen, besluiten naar Jeruzalem te komen. Verder is het waarschijnlijk dat Palestijnen uit de diaspora zullen immigreren naar Jeruzalem.

3. Sommige gebieden die nu Palestijns zijn en niet binnen de huidige gemeentegrenzen vallen maar wel aan Jeruzalem grenzen, kunnen binnen de gemeentegrenzen opgenomen worden en zullen onderdeel worden van Palestijns Jeruzalem.

4. Gebieden die "groene zones" zijn, rond en tussen Palestijnse buurten liggen, zullen Palestijnse gebieden worden.

5. Palestijnse ontwikkelingsgebieden kunnen er in principe overal zijn binnen de gemeentegrenzen van Jeruzalem, Oost en West; Israëli'se ontwikkelingsgebieden evenzo.

STAD VAN VREDE

...niet al het o...
...angrijke
...van (machts) politieke
...spelletjes te kijken hoe er een
...aanvaardbare oplossing
...denken is waar...
...burgers, zow...
...Palestij...

...verslag is gebaseerd op bij-
...komsten van Israël's en Pa-
...lestijnen die plaats vonden in het
...kader van het ronde-tafel-forum
...over de toekomst van Jeruzalem,
...georganiseerd door het Israel/Pa-
...lestine Centre for Research and
...Information (IPCRI).

De hieronder genoemde punten
zijn alleen die zaken waarover
overeenstemming is bereikt door
de deelnemers. Er zijn nog vele
zaken waar niet over gepraat is of
waar nog geen overeenstemming
over is. De gangbare mening is
dat de zaak Jeruzalem pas in het
laatste stadium van de vredes-
onderhandelingen ter sprake moet
komen. Ongetwijfeld brengt de
zaak Jeruzalem internationale en
religieuze gevoelens en gevoe-
lichkeiten teweeg aan enige ande-
re zaak binnen het Israëlisch-Pa-
lestijnse conflict. Jeruzalem is het
hart van het conflict en eigenlijk
een micro-kosmos van het conflic-
t. Jeruzalem is ook een speciaal
geval op zich. De algemene
wijsheid dat het het beste is om
Jeruzalem tot aan het eind van de
onderhandelingen te 'bewaren',
weerspiegelt het geloof dat er ja-
ren nodig zijn om een vertrouwen
op te bouwen om te praten over
een vreedzame oplossing. De IP-
CRI gaat tegen deze algemene
wijsheid in vanuit de overtuiging
dat, als er een rationeel werkbaar
model door Israël's en Palestijnen
voor de toekomst van Jeruzalem
uitgewerkt wordt met als doel vrede,
dit model het vredesproces
juist vooruit kan brengen.
De mensen die het model in dit
stuk ontworpen hebben bestonden
uit Israël's en Palestijnen met
verschillende achtergronden:
stadsplanners, juristen, journalis-
ten, buurtwerkers, politieke, religi-
euze en wetenschappelijke perso-
nen. Het algemene principe dat
iedereen als uitgangspunt had,
was zelfbeschikkingsrecht voor
iedereen. Aan het model is een
jaar gewerkt.

De deelnemers aan de groep ho-
pen dat er eens sprake zal zijn van
werkelijke integratie van Israëli-
sche en Palestijnse buurten in de
stad Jeruzalem. Maar de realiteit
is dat het grootste deel van de stad
gesegregeerd zal blijven.

...niet al het o...
...angrijke
...van (machts) politieke
...spelletjes te kijken hoe er een
...aanvaardbare oplossing
...denken is waar...
...burgers, zow...
...Palestij...
...niet al het o...
...angrijke
...van (machts) politieke
...spelletjes te kijken hoe er een
...aanvaardbare oplossing
...denken is waar...
...burgers, zow...
...Palestij...
...niet al het o...
...angrijke
...van (machts) politieke
...spelletjes te kijken hoe er een
...aanvaardbare oplossing
...denken is waar...
...burgers, zow...
...Palestij...

Al te lang hebben mensen van dit
land allerlei opties van tafel ge-
veegd. De volgende voorstellen
zijn bedoeld om nieuwe opties te
ontwikkelen, om nieuwe mogelijk-
heden te zien en het onoplosbare
op te lossen. Onze hoop is dat
deze ideeën kunnen helpen om
een werkelijke 'stad van vrede' te
bewerkstelligen.

Algemene principes

(mensen) rechten overtreden wor-
den en hoe Israël steeds meer een
apartheidsstaat wordt en steeds
minder een democratie. Het feit
dat het er slecht voor staat voor de
Palestijnen is nog geen reden om
niet door te gaan met ook hier voor
hun rechten op te komen. Vooral
het Westen is een belangrijke ver-
oorzaker van de problemen. Ten
eerste zijn vooral hier de joden op
meedogeloze wijze vervolgd. Voor
de tweede WO gingen de grenzen
dicht voor de vele vluchtelingen
uit Duitsland. In plaats van de
hand in eigen boezem te steken
was iedereen al lang blij dat er
na de oorlog de mogelijkheid was
om de emigratie te steunen en de
staat Israël mogelijk te maken.
Mogelijk te maken in een "derde
wereldland" waar toch alleen maar
wat Arabische 'inboorlingen' woonden.

Ten tweede heeft Israël altijd een
strategisch belangrijke functie
voor het Westen gehad. Israël
heeft sinds 1948 gefunctioneerd
als een westerse politieagent in
het Midden-Oosten en is tot nu toe
altijd gesteund door het Westen.
De Palestijnen zijn hiervoor opge-
offerd. Het wordt hoog tijd dat het
Westen gedwongen wordt ook zijn
verantwoordelijk te nemen ten
aanzien van het Palestijnse volk.
1. Dit document is gebaseerd op
het bereiken van vreedzame rela-
ties tussen de staat Israël en de
toekomstige staat Palestina (of
Palestijnse entiteit).

...niet al het o...
...angrijke
...van (machts) politieke
...spelletjes te kijken hoe er een
...aanvaardbare oplossing
...denken is waar...
...burgers, zow...
...Palestij...
...niet al het o...
...angrijke
...van (machts) politieke
...spelletjes te kijken hoe er een
...aanvaardbare oplossing
...denken is waar...
...burgers, zow...
...Palestij...
...niet al het o...
...angrijke
...van (machts) politieke
...spelletjes te kijken hoe er een
...aanvaardbare oplossing
...denken is waar...
...burgers, zow...
...Palestij...

3. De politieke oplossing voor Je-
ruzalem moet garanderen dat de
stad open en ongedeeld is.

Na de tekening van een vredes-
verdrag, moet de gehele stad Je-
ruzalem de hoofdstad van Israël
zijn als ook de hoofdstad van Pa-
lestina.

5. Er zullen twee gemeentebestu-
ren in Jeruzalem zijn: een Israëli-
sch en een Palestijns.

6. 'Soevereiniteit' van Jeruzalem zal
geregeld zijn op 2 niveaus. In prin-
cipe zullen beide naties soevereiniteit
zijn over de gehele stad. Op prak-
tisch niveau zullen de administra-
tieve autoriteiten verdeeld zijn op
basis van de bevolkingssamen-
stelling. De gemeenten zullen het
bestuur hebben over de Palestijn-
se sectoren en de Israëli's over de
Israëli'se sectoren. Soevereiniteit,
of het recht om een onafhankelijke
politiek te voeren zoals bij plan-
ning en ontwikkeling, blijven
beperkt binnen de afzonderlijke
gemeentegrenzen. Er zullen
structuren opgezet worden voor
eventuele gemeenschappelijke
planning.

7. Aanhangers van elke religie
wordt gegarandeerd om te werken
en hun geloof te belijden op plaat-
sen die voor hen heilig zijn.

8. Bewegingsvrijheid door de ge-
hele stad zal voor iedereen gegar-
andeerd zijn.

Gemeentelijk bestuur

1. De gemeente Jeruzalem heeft
twee gemeentes, een Israëli'sche
en een Palestijnse.

2. De bestaande grenzen van de
stad zullen zo gewijzigd worden
dat er faciliteiten en ontwikkelings-
mogelijkheden komen voor beide
bevolkingen. Het principe wat be-
treft grensveranderingen houdt
pogingen in om demografische en
geografische overeenkomsten te
bereiken. De herindeling van de
stad houdt zoveel mogelijk reke-
ning met de eigendomsstatus van
het land zodat er een minimaal
verlies is voor individuele grondei-
genaren.

3. Verkiezingen voor de gemeen-
tebesturen zullen op basis zijn van
inwonerschap, zodat inwoners
die burgers zijn van de staat Israël
het Israëli'sche gemeentebestuur
kiezen en die van Palestina het
Palestijnse bestuur.

4. Beide gemeentes zullen de vol-
le bestuurlijke autoriteit hebben
over sectoren van de stad die op
basis van een geografische inde-
ling correspondeert met de aard
van de bevolking van die gebie-
den.

5. Zaken zoals gemeenschappe-
lijk administratie en/of conflicten

tussen de twee gemeentes zullen
behandeld worden door beslaan-
de en ad hoc comités: "coördinatie
comités".

Zaken als uitvoerende autoritei-
ten en de gemeentelijke diensten
kunnen zowel gemeenschappelijk
zijn als verdeeld worden tussen de
twee gemeentes. Zaken als ge-
meenschappelijke infrastructuur
zullen gecoördineerd worden door
een coördinatie comité van beide
structuren. Algemeen is het voor-
keuren om de gebieden wat betreft
gemeenschappelijke autoriteiten zo
beperkt mogelijk te houden.

7. In de meeste gevallen zullen de
coördinatie comités aangewezen
worden door de gemeentebestu-
ren. De comités zullen geen be-
voegdheden of beslissingen te
nemen. De comités zullen aanbe-
velingen aan hun gemeentebestu-
ren die de beslissingen moeten
nemen.

8. Een burgermeesters-forum
moet in Jeruzalem worden om sa-
menwerking tussen de twee bur-
gemeesters te bevorderen en om
een mogelijkheid te hebben om
problemen op te lossen. Ze moe-
ten op z'n minst maandelijks bij-
een komen en dan wanneer het
nodig is.

Zaken die niet door de coördi-
natie comités op te lossen zijn
worden aan het 'burgermeesters
forum' voorgelegd.

Principes betreffende toekomstige ontwikkeling in Jeruzalem

1. Beide, de Israël's en de Pales-
tijnen hebben legitieme ontwikke-
lingsnoden en aspiraties die o.a.
inhouden natuurlijke groei, interne
migratie en immigratie.

2. Pogingen moeten gedaan wor-
den om demografische over-
eenkomsten te bereiken door het
veranderen van grenzen en door
het toestaan van het opvoeren van
Palestijnse ontwikkeling. Het is
wel mogelijk dat Palestijnen die tot
nu toe geen huisvesting konden
vinden in Jeruzalem en door de
vrede deze mogelijkheid wel krij-
gen, besluiten naar Jeruzalem te
komen. Verder is het waarschijn-
lijk dat Palestijnen uit de diaspora
zullen immigreren naar Jeruza-
lem.

3. Sommige gebieden die nu Pa-
lestijns zijn en niet binnen de hui-
dige gemeentegrenzen vallen
maar wel aan Jeruzalem grenzen,
kunnen binnen de gemeentegrens
opgenomen worden en zullen on-
derdeel worden van Palestijns Je-
ruzalem.

4. Gebieden die "groene zones"
zijn, rond en tussen Palestijnse
buurten liggen, zullen Palestijnse
gebieden worden.

5. Palestijnse ontwikkelingsgebie-
den kunnen er in principe overal
zijn binnen de gemeentegrenzen
van Jeruzalem, Oost en West; Is-
raëli'sche ontwikkelingsgebieden
evenzo.